

KINNITATUD

Kaitseväe Akadeemia ülema
04.06.2026 käskkirjaga nr 0.1-
3.40/26/82

Õppekava (ÕK) nimetus	Kaitseväe meditsiiniteenistuse juhtimise kursus
ÕK nimetus inglise keeles	<i>Estonian Defence Forces Medical Service Leadership Course</i>
ÕK kood	26011
Õppe tüüp	Täiendusõpe
Õppekavarühm	Sõjandus ja Riigikaitse
Õppekava maht	156 akadeemilist tundi (6 EAP)
Õppe nominaalkestus	3 nädalat
Õppekoormus	Täiskoormusega õpe
Õppeasutus	Kaitseväe Akadeemia (KVA)
Õppekeel	Eesti keel
Õpiväljundite saavutamiseks vajalikud teised keeled	Inglise keel
Õppekava kinnitamine õppeasutuses	Kaitseväe Akadeemia ülema 04.06.2026 käskkirjaga nr 0.1-3.40/26/820.1-3.40/26/82
Kandideerimistingimused	Eesti kodakondsus. Tegevväelastel ja reservväelastel on eelduseks läbitud sõjaline baasõpe (ajateenistus või staabiohvitseri sõjaline baaskursus (SOSBK)) ja läbitud sõjameditsiiniline baasõpe (Sõjameditsiini baaskursuse (SMBK) I osa). Ametnikel ja töölepingulistel on eelduseks teenistuslik vajadus.
Õpingute alustamise tingimused	Suunatud kursusele Kaitseväe peastaabi logistikaosakonna meditsiiniteenistuse poolt ning arvatud kursuse nimekirja KVA ülema käskkirjaga.
Õppekava eesmärk	Ette valmistada tervishoiutöötajaid täitma juhtimisülesandeid kaitseväe meditsiiniteenistuses nii rahu- kui ka sõjaajal, arendades nende teadmisi ja oskuseid kaitseväelise juhtimisest, planeerimisest ja meeskonnatööst tsiviil-sõjalise koostöö tingimustes.
Õppekava õpiväljundid	Õppekava läbinu: 1. mõistab sõjalise organisatsiooni juhtimiskultuuri ja selle väärtusi; 2. mõistab kaitseväelise juhtimise olemust, põhiprotsesse ja protseduure; 3. teab meeskonna juhile olulisi inimkäitumise psühholoogilisi aspekte, sihtgrupile ja olukorrale kohast juhtimisstiili ja -vahendeid ning demonstreerib juhile kohast juhtimis- ja koostööoskust; 4. mõistab tsiviil-militaar (CIVMIL) meditsiini koostöö aluseid rahuaja/sõjaaja (RA/SA) tingimustes rahvuslikus ja rahvusvahelises keskkonnas.
Lõpphindamise viis	Mitteeristav (ME)
Õppekeskkond	Kontaktõpe
Õppemeetodid ja maht akadeemilistes tundides	Iseseisev töö (IT) – 45 tundi Seminar – 46 tundi Praktikum – 34 tundi Loeng – 29 tundi Administratiivsed tegevused (AdT) – 2 tundi

Õppekava ülesehituse lühikirjeldus	Kursus viiakse läbi KVAs kolmes moodulis 15. õppepäeva jooksul kursuse tunniplaani alusel. Moodulid tuleb läbida järjestuses I-II-III. Õppepäevad võivad väljuda traditsioonilisest 8-tunnisest tööaja formaadist. Pikendatud õppepäeva formaat eeldab ja toetab individuaalse või grupi iseseisva õppetöö läbiviimist.
Koolitajate kvalifikatsioon ning õpi- või töökogemus	Teenistuskogemus väeüksuse või -liigi staabis. Koolitajad vastavad KVA akadeemiliste töötajate teenistuse korras sätestatud nõuetele.
Õppetöö läbiviijad	Vastutav läbiviija: kpt Siim Rinken
Kohustuslikud õppematerjalid	Steiger, R. „Inimesekeskne juhtimine. Juhiseid tsiviil- ja sõjaväejuhtidele“. Fontes, 1997. Kaitseväe sisemäärustik, 2021. Kaitseväe eetikakoodeks, 2018. Säälik, Ü., Ermus, A. jt. „Kaitsevälise juhi pädevusmudel“. Ajakiri Sõjateadlane nr 14. lk.11-39. Kaitseväe Akadeemia, 2020. Kutsar, G. „Väärtused Eesti riigikaitstes“. KVÜÖA toimetised, 2008. Metsa, T. „Ülesandekesksest juhtimisest“. Ajakiri Sõdur, 2019.
Soovitavad õppematerjalid	Kadettide essee kogumik. "Väärtuspõhine õpe". KVA, 2020. Herem, M. "Kuidas kaitseväe väärtuste sisse minna?". Ajakiri Sõdur (3), 2013. Metsa, T. „Ülesandekeskne juhtimine – kuidas see kõik sakslastega seotud on?". Ajakiri Sõdur, 2020. Cole, G.A. „Organisational Behaviour. Theory and Practice.“ Continuum, 2020. Vadi, M. „Organisatsioonikäitumine“. Tartu Ülikooli kirjastus, 2004. Griffin, R., Phillips, J. "Organizational Behavior. Managing People and Organizations". Cengage Learning EMEA, 2023.
Iseseisvate tööde loetelu ja lühikirjeldus	Kursuse õpiväljundite saavutamiseks nõutavad teemapõhised iseseisvad tööd, sh kirjanduse lugemine, materjalide otsimine, juhtumi analüüsid, mõistekaartide loomine, küsimustike täitmine, videokõnede ettevalmistamine ning grupiettekaned ja nende vormistus täpsustatakse õppejõudude poolt piisava etteteatamisaja jooksul enne ülesande andmist.
Lõpphindamisele pääsemise tingimused	Kursuslane on esitanud nõuetele vastavad iseseisvad tööd ja gruppitööde ning aktiivselt osalenud ja asjakohaselt panustanud seminarides, praktikumides.
Hindamise meetodid	Iseseisvad tööd ja gruppitööd.
Lõpphindamise tulemuse kujunemine	Kursuse käigus kasutatakse pidevhindamist. Lõpphindamine tugineb iseseisvate tööde ja gruppitööde tulemusele. Kursuse lõpphinde saamiseks peab õppija saavutama kõikide tööde puhul vähemalt hindamiskriteeriumitega määratletud lävendi.
Tagasiside andmine	Tagasiside korraldab iga õppetegevuse juhendaja modereeritud vestlusena.
Võlgnevuste likvideerimine	Jooksvate võlgnevuste likvideerimine toimub kokkuleppel vastutava läbiviijaga.
Õppekava täitmine	Õppekava loetakse läbituks juhul, kui õpiväljundite hindamisel on kursuslane saanud positiivse tulemuse.
Õppe lõpetamise tingimused	Õppekava täies mahus täitmiseks on vaja osaleda miinimumnõuetel (vähemalt 80% kontakttundidest) õppetöös, olla asjakohaselt aktiivne praktikumides, esitada iseseisvad tööd vastavalt määratud lävendile ning saavutada õpiväljundid.

	Erandjuhtudel võib õppetööst ajutise vabastuse anda kursuse vastutav läbiviija mõjuvatel põhjustel.
Lõpetamisel väljastatavad dokumendid	Tunnistus
Lõpetamisel omandatav sõjaväeline kvalifikatsioon	Puudub
Lõpetamisel antav auaste	Puudub
Lõpetamisel antavad õigused	Puuduvad
Lisainformatsioon	Sõja- ja katastroofimeditsiinikeskusest (skmk.kursused@mil.ee)
Õppekava ülevaatus kord ja kvaliteedi tagamine	Õppekava täitmise juures kogutud tagasiside koondatakse ja kasutatakse õppekava parendamiseks. Õppekava ülevaatus viiakse läbi vähemalt kord kolme aasta jooksul või vastavalt Eesti Kõrg- ja Kutsehariduse Kvaliteediagentuur (EKKA) kvaliteedihindamise tsüklile (7 aastat). ÕK sisu ülevaatus eest vastutab KVA sõja- ja katastroofimeditsiinikeskus

Tunnijaotusplaan					
Jrk	Teema	Koht	Läbiviija	Maht (akad tund)	Õppe-meetod
1.	Sissejuhatus kursusele. Õppekava tutvustus.	Klass	Kursuse ülem	1	Loeng
2.	Organisatsiooni juhtimiskultuur ja põhiväärtused. Inim- ja ülesandekesksus juhtimises.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Loeng
3.	Organisatsiooni juhtimiskultuuri ja põhiväärtuste rakendamine. Ülema toetamine läbi väärtusprisma. Juhtumi analüüs.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Praktikum
4.	Kaitsevälise juhi pädevusmudel.	Pole määratud		4	IT
5.	Tsiviil partnerasutuste/koostööpartnerite juhtimiskultuur.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Loeng
6.	Juhtimiskultuur ja koostöö alused rahvusvahelises keskkonnas. Kultuuriline mitmekesisus.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Loeng
7.	Kaitsevälise juhi pädevused. Juhi rollid, vastutus ja võim.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
8.	Tüüpprotsessid ja protseduurid valitsemisalas/organisatsioonis. Riigikaitse arengukava. Võimeplaneerimise tsükel. RA/SA vahekord.	Pole määratud		4	IT
9.	Tüüpprotsessid ja protseduurid valitsemisalas/organisatsioonis. Juhtimise tsükel.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar

	Juhi ja meeskonna roll, vastutus ja kohustused.				
10.	Tüüpprotsessid ja protseduurid valitsemisalas/organisatsioonis. Juhi rolli avaldumine struktuuris.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Praktikum
11.	Tüüpprotsessid ja protseduurid valitsemisalas/organisatsioonis. Doktriinikaardi ettevalmistamine.	Pole määratud		4	IT
12.	Tüüpprotsessid ja protseduurid valitsemisalas/organisatsioonis. Doktriinikaart, visuaalne teejuht igapäevases teenistuses.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Praktikum
13.	Tüüpprotsessid ja protseduurid valitsemisalas/organisatsioonis. Juhtumi analüüs juhtimistegevustest erinevatel juhtimistasanditel.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Praktikum
14.	Kriisiaja tervishoiu korraldus. Kriiside lahendamise võimekused Eestis	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
15.	SoM katastroofimeditsiini plaan. TeA HOLP. Haiglase, kiirabide ja esmatasandi tervishoiu kriisiplaanid.	Pole määratud		4	IT
16.	Inimtüübid, juhtimisstiilid. Meeskonna juhile olulised inimekäitumise psühholoogilised aspektid, sihtgrupile ja olukorrale kohane juhtimisstiil ja –vahendid. Juhtimis- ja koostööoskused, DISC analüüsi küsimustik.	Pole määratud		8	IT
17.	Juhtimis- ja koostööoskused. DISC analüüsi küsimustik.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
18.	Meeskonna juhile olulised inimekäitumise psühholoogilised aspektid, motivatsioon ja driverid.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Seminar
19.	Juhtimisstiilid. „Mina, juht“ analüüs ja esitluse ettevalmistus.	Pole määratud		4	IT
20.	Juhtimisstiilid. „Mina, juht“ analüüs ja esitlused ja tagasiside.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Praktikum
21.	Meeskonna juhile olulised aspektid, sihtgrupile ja olukorrale kohane juhtimisstiil ja –vahendid. Aja planeerimine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
22.	Meeskonna juhile olulised aspektid, eesmärkide seadmise eeldused. Eesmärkide seadmine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Seminar
23.	Juhtimise ja koostööoskused muutlikus keskkonnas.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Praktikum
24.	Kommunikatsioon meeskonnas. Juhtumi analüüs.	Pole määratud		4	IT
25.	Kommunikatsioon meeskonnas. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlemine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
26.	Kommunikatsioon meeskonnas. Sõnumite edastamine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Praktikum
27.	Kommunikatsioon meeskonnas. Ettekannete analüüs.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar

28.	Kommunikatsioon meeskonnas. Traumameeskonna juhtimine kriisi situatsioonis.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	6	Praktikum
29.	Efektiivse meeskonna päevakava koostamine vastavalt etteantud situatsioonile.	Pole määratud		8	IT
30.	EU ja WHO abistruktuurid, nende toimimise alused.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Loeng
31.	NATO CIV-MIL koostöö. NATO <i>Joint Health Group</i> . COMEDS.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Loeng
32.	„Medical Action Plan“	Pole määratud		3	IT
33.	Tsiviilmeditsiini organisatsioon ja toimimise alused. Sotsiaalhoolekanne	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Loeng
34.	Tervishoiuteenuse kvaliteet, arendamine ja mõõtmine. Raviteekondade loomine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Loeng
35.	Tervishoiu juhtimine. Tervishoiu valdkonnas juhtimisstrateegiate loomine ja rakendamine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Loeng
36.	Tervishoiu juhtimine. Spetsialistidest koosneva organisatsiooni arendamine, meditsiini meeskonna juhtimine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Seminar
37.	Tervishoiu juhtimine. Spetsialistidest koosneva organisatsiooni arendamine, meditsiini meeskonna juhtimine.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Praktikum
38.	Tervishoiu juhtimine. Tippspetsialistide motiveerimine. Rahalised- ja mitterahalised kompensatsioonimehhanismid.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Seminar
39.	Tervishoiu juhtimine. Muutuste juhtimine organisatsioonis.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Seminar
40.	Tervishoid ja strateegia. Innovatsioon tervishoius.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	Loeng
41.	Tervishoiu arengud, tuleviku visioonide koostamine.	Pole määratud		2	IT
42.	Tervishoiu arengud, tulevikuvisioonid.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
43.	Kursuse kokkuvõte, tagasisidestamine. Modereeritud arutelu.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	4	Seminar
44.	Administratiivsed tegevused kursuse alustamiseks, lõpu tseremooniaks ja teenistuse korraldamiseks.	Klass	Vastavalt tunniplaanile	2	AdT

Õppeaine hindamine	
Väljundipõhine mitteeristav hindamine	
Grupitöö, analüüs	Hindamiskriteeriumid (lävend)
Mõistab sõjalise organisatsiooni juhtimiskultuuri ja selle väärtusi	<p>Õppur analüüsib grupi koosseisus SWOT tehnikaga sõjalist organisatsiooni juhtimise seisukohast.</p> <p>Lävend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Välja on toodud põhilised sõjalise organisatsioonide juhtimist iseloomustavad tunnused.

	<ul style="list-style-type: none"> - Õppur selgitab, miks on välja toodud tunnused tugevused, nõrkused. - Õppur selgitab, mida võimaldab sõjaväeline juhtimiskultuur. - Õppur selgitab, millised on ohud, mida peab sõjaväelises organisatsioonis juhina arvestama.
Grupitöö, analüüs	Hindamiskriteeriumid (lävend)
Mõistab kaitseväelise juhtimise olemust, põhiprotsesse ja protseduure	<p>Õppur analüüsib grupi koosseisus Kaitseväelise juhi olemust ning erinevaid juhtimise protsesse.</p> <p>Lävend:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Õppurid selgitavad käsu ja käsuõiguse olemust. - Õppurid taasesitavad ning selgitavad skemaatiliselt tutvustatud juhtimise põhiprotsesse.
Arutelu, grupitööna	Hindamiskriteeriumid (lävend)
Teab meeskonna juhile olulisi psühholoogilisi aspekte ja demonstreerib koostööoskust	<ul style="list-style-type: none"> - Õppurid loetlevad meeskonna juhtimise seisukohast psühholoogilised aspektid, vähemalt $\frac{3}{4}$ osas õppematerjalist lähtuvalt. - Õppurid töötavad kõikides grupitöödes koostöiselt: <ul style="list-style-type: none"> o Ei lükka tagasi liidrirolli. o Aktsepteerivad teiste liidrirolli. o Panustavad arutelusse. o Töötavad läbi grupitööks vajaliku teoreetilise käsitluse enne grupitööd. o Esitlevad grupitöö tulemusi
Arutelu, grupitööna	Hindamiskriteeriumid (lävend)
Mõistab tsiviil-militaar meditsiini koostöö aluseid rahu- ja sõjaaja tingimustes	<ul style="list-style-type: none"> - Õppurid selgitavad skemaatiliselt meditsiiniteenistuse juhtimise ülesehitust Kaitseväes - Õppurid toovad selgitustega välja olulised kokkupuutekohad: <ul style="list-style-type: none"> o Militaarjuhtimise protsessidega. o Tsiviilmeditsiini protsesside/asutustega. - Õppurid selgitavad skemaatiliselt Eesti Kaitseväe meditsiiniteenistuse ülesehitust ja nimetavad erinevate osiste rolle selles.